

Dakstiņu jumti

ne tikai zaļi domājošajiem

Mūsdienās ir pieejami dažādi jumtu segumi, un katram no tiem ir savas priekšrocības un trūkumi. Jumta seguma izvēli ietekmē daudzi faktori – ķores slīpums, jumta konstrukcijas īpatnības, topošais dizains, izmaksas u.c. Šoreiz aplūkosim dakstiņu jumtu priekšrocības.

Dakstiņu jumtu īpašības

Šī jumta seguma galvenās priekšrocības ir uzticamība, drošums un ilgmūžība. Mūsdienu tehnoloģijas dod iespēju to klāt arī uz pavīsam lēzeniem jumtiem. Vairāki eksperti uzsver, ka dakstiņu jumta lielākais svars bieži vien ir priekšrocība, nevis trūkums. Daudzi domā, ka dakstiņi ir dārgi, tāpēc reizēm pat neapskata dakstiņu jumta uzstādīšanas iespējas. Taču šis priekšstats par dakstiņiem neatbilst īstenībai, it īpaši runājot par betona dakstiņiem, kas pašlaik ir viens no vislētākajiem jumtu seguma materiāliem (cena 3,20–3,50 Ls/m²). Turklāt, salīdzinot ar citiem segumiem, dakstiņus uzstāda tieši uz jumta latojuma. Tiem apakšā nav vajadzības klāt, piemēram, finieri vai OSB plātnes, kas gan samazina darbu kopējās montāžas izmaksas, gan ļauj ietaupīt daudz laika. Arī dakstiņu piestiprināšana ir vienkāršāka nekā vairumam citu jumtu segumu materiālu, turklāt nav nepieciešamas speciālas zināšanas – atliek vien precīzi uzlikt latas, nostiprināt dakstiņus.

Vēl viena būtiska dakstiņu priekšrocība ir – jumtu materiāls var palīdzēt nodrošināt ēkā patīkamu mikroklimatu. Dakstiņu jumts pasargā telpas no uzkaršanas, jo dakstiņi siltumu vada daudz vājāk. Līdz ar to telpa karstā laikā zem dakstiņiem būs daudz vēsāka. Īpaši labi to nodrošina keramiskie (māla) dakstiņi, taču arī betona dakstiņi šo funkciju veic labāk nekā daudzi citi segumi (īpaši metāls un bitumens). Zem dakstiņu jumta nerodas kondensāts. Šī iemesla dēļ dakstiņus nereti liek valējos bēniņos, neizmantojot pretkondensāta plēves. Dakstiņu jumtos izmanto tikai pretvēja un siltumizolācijas plēves. Der atcerēties, ja mājai bija uzstādīts šifera (azbestcements) lokšņu) jumts, bet tagad segumu plānots mainīt, izvēlēties dakstiņus ieteicamāk, jo tā būs garantija, ka mājā nemainīsies klimats, nebūs problēmu ar kondensāta vai pastiprināta karstuma slodzi jumta konstrukcijām. Šāds risinājums ir arī ekonomisks. Vienkārša ir arī dakstiņu jumtu ekspluatācija un apkope.

Foto: SIA «Niedru jumti»

Zem dakstiņu jumta nerodas kondensāts. Šī iemesla dēļ dakstiņus nereti liek valējos bēniņos, neizmantojot pretkondensāta plēves.

Lielāks jumta svars ir priekšrocība

Daudzi dakstiņu jumta lielāko svaru salīdzinājumā ar vieglajiem jumtiem uzskata par trūkumu. Patērētāji nemaz nezina, ka jumta lielākais svars bieži vien izrādās ir priekšrocība. Piemēram, ja uz jumta sākumā ir bijušas viļņotā šifera lokšnes. To svars (atkarībā no lokšņu veida) tiek lēsts vidēji aptuveni 28 kg/m². Dakstiņu svars šādā gadījumā būs apmēram no 32 līdz 45 kg/m². Šī starpība, lai arī ir, bet nav pārāk nozīmīga. Jāuzsver, ka visas konstrukcijas, kas pie mums būvētas, ir paredzētas daudz lielākai svara izturībai, nekā tās noslogo jumta seguma materiāla svars. Arī dakstiņu svars uz šīs konstrukcijas rezerves fona ir nenozīmīgs.

Pirmās Latvijas Republikas laikā un vēl senāk būvētās ēkas bieži vien tika celtas ar lielām spārnu starpām, bet to spārēm tika izmantoti apaļkoki vai tēstie balķi. Piemēram, šogad pavarīti tika mainīts jumts kādai ēkai, kuras spāru